

Framdrift og kvalitet i ph.d.- utdanning - grønt, gult og rødt lys

Professor, Anne Marit Valle, Fakultet for
lærerutdanning og kunst- og kulturfag

Professor, Mette Spliid Ludvigsen, Fakultet for
sykepleie og helsevitenskap

Nord universitet, ph.d. program Profesjonsvitenskap

Flere doktorgrader innenfor medisin og samfunnsvitenskap bidrar til rekordtall i 2024

Rekordmange avla doktorgrad i Norge i 2024, hele 1 850 personer. Det er 238 flere enn året før, og den største veksten vi har sett på mange år. Alle fagområdene øker, men særlig medisin og helsefag og samfunnsvitenskap.

Publisert: 1. april 2025
Forfatter: [Frøydis Steine](#)

Etter forrige toppår i 2020 har doktorgradstallene vært noe lavere de siste tre årene, hovedsakelig på grunn av færre disputaser innenfor medisin og helsefag. Men i 2024 øker antallet innenfor medisin og helsefag betydelig sammenlignet med året før (464 grader i 2023 og 550 grader i 2024). Antall avlagte doktorgrader innenfor samfunnsvitenskap har også en solid vekst. Til sammen sto de to fagområdene for 65 prosent av veksten fra 2023 til 2024, se figur 1.

– Antall personer med avtaler om å ta en ph.d.-grad ved norske læresteder økte med over 20 prosent fra 2016 til 2022. Derfor er det naturlig at også antall ferdige kandidater øker, sier seniorrådgiver Bo Sarpebakken ved Statistisk sentralbyrå. – At økningen blir så stor fra et år til et annet kan være tilfeldig, men også ha sammenheng med en opphopning av kandidater som ble forsinket i doktorgradsarbeidet som følge av koronapandemien, fortsetter han. [Se tidsserie over antall doktorgradsavtaler på Database for statistikk om høyere utdanning sine nettsider \(hkdir.no\).](#)

Medisin og helsefag er fortsatt det klart største fagområde i 2024 (30 prosent), deretter følger samfunnsvitenskap (22 prosent), teknologi (19 prosent) og matematikk og naturvitenskap (18 prosent).

Tallene er hentet fra [Forskerpersonale](#)

Artikkelen er en del av serien [Artikler om forskerpersonale](#)

	Avlagte doktorgrader v. utvalgte norske universitet				
	2020	2021	2022	2023	2024
Universitetet i Bergen	242	245	220	215	229
Universitetet i Oslo	497	428	424	427	512
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	406	412	399	429	497
Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet	117	132	121	117	111
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	66	86	68	84	73
Universitetet i Stavanger	74	52	60	61	87
Universitetet i Agder	51	44	43	58	67
Nord universitet	18	28	34	28	34
OsloMet - Storbyuniversitetet	31	49	45	47	56
Universitetet i Sørøst-Norge	29	27	36	30	41
Høgskolen i Molde - Vitenskapelig høgskole i logistikk	6	2	5	7	3

Rekordmange tar doktorgrad – men færre fullfører innen seks år

Publisert: 28. mai 2025

Aldri før har så mange tatt doktorgrad i Norge. Samtidig bruker flere lengre tid på å fullføre, og to av fem av kandidatene kommer fra utlandet.

– Samfunnet står overfor store endringer, og både offentlig og privat sektor trenger høyt utdannet arbeidskraft, sier Sveinung Skule.
Foto: HK-dir

Hele 1 850 doktorgrader ble avlagt i 2024. Det er en økning på 15 prosent fra året før – og en klar oppgang etter noen år med nedgang under pandemien.

53,4 % av doktorgradskandidater i Norge fullfører innen fem år.

25 % jobber fortsatt med avhandlingen etter fem år.

21,5 % har avbrutt doktorgraden

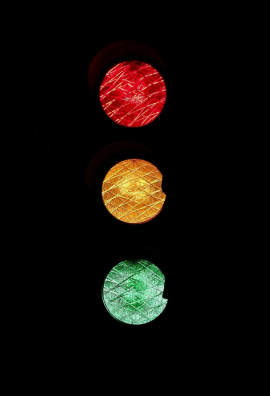
Over 40 % av doktorgradene avlegges av utenlandske statsborgere.

I 2024 ble det avlagt **1.850 doktorgrader**, flest innen medisin og helsefag (30 %), samfunnsvitenskap (22 %), teknologi (19 %) og naturvitenskap (18 %)

Gjennomsnittlig tid til fullføring er litt over **5 år**.

	Gjennomsnittlig antall år fra start på ph.d-program til disputas				
	2020	2021	2022	2023	2024
Totalt					
Kvinner	5,6	5,5	5,6	5,6	5,6
Menn	5,1	4,9	5,2	5,0	5,1

Statistisk sentralbyrå

Trafikklyssystem

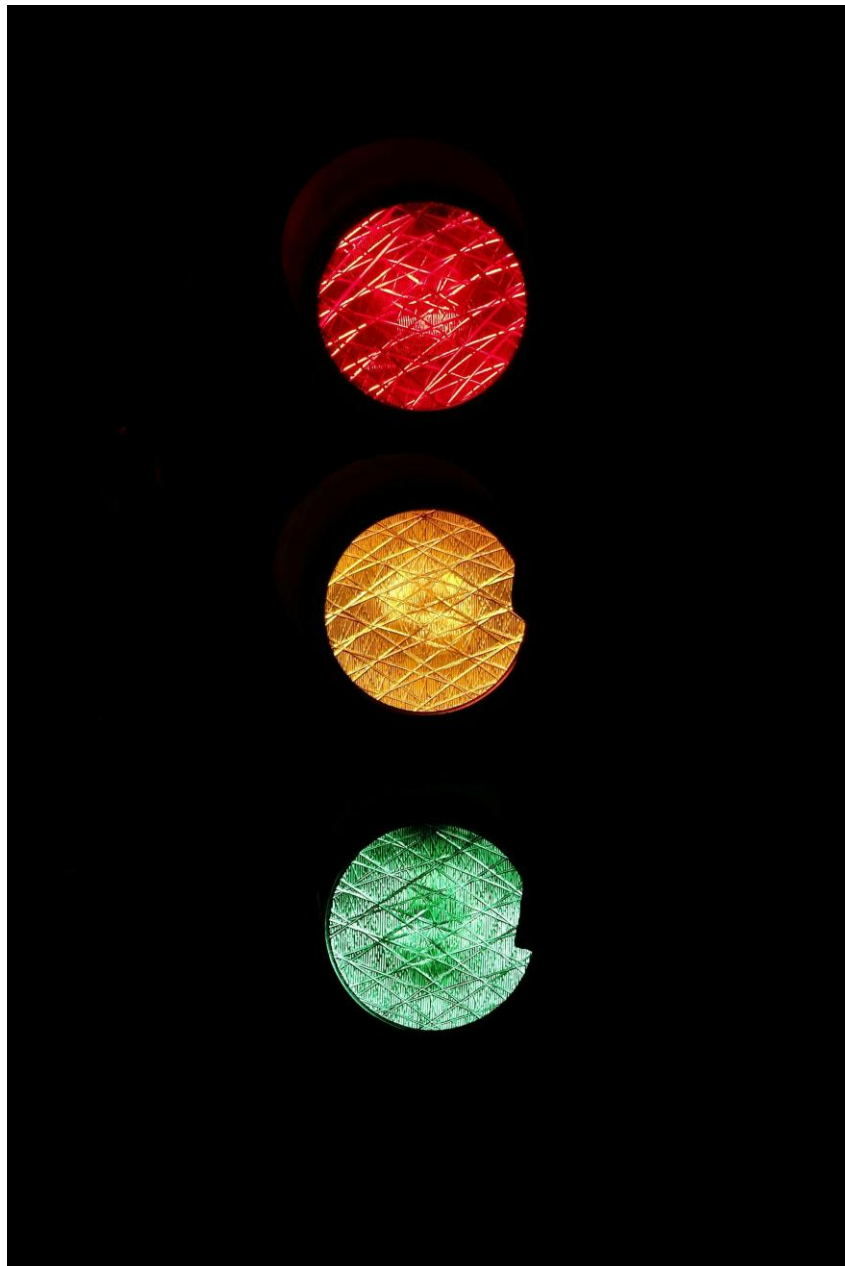
Grønt lys: indikerer at det er **ingen tegn på utfordringer**. Kandidaten er på rett spor og kan fortsette i programmet.

Gult lys: Indikerer at det er **tegn på utfordringer** i doktorgradsforløpet, men at det fortsatt er mulig å gjøre justeringer og tiltak for å komme på rett spor. Det kan handle om forsinkelser, manglende progresjon, samarbeidsproblemer med veileder, eller personlige forhold som påvirker fremdriften.

Rødt lys: Signalerer at det er **alvorlige problemer** som kan true gjennomføringen av doktorgraden. Dette kan føre til behov for mer omfattende tiltak, som endringer i veiledning, midlertidig stopp i prosjektet, eller i verste fall vurdering av om kandidaten skal fortsette i programmet.

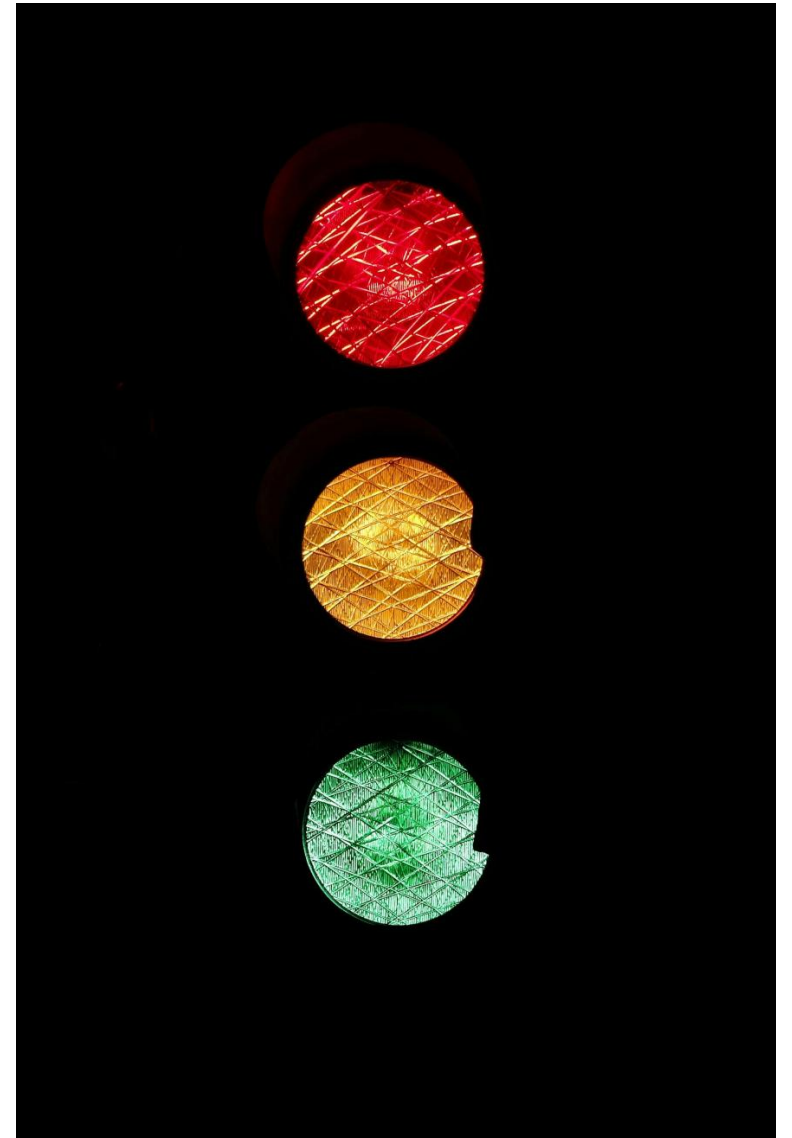

Formålet med systemet

- Dette "trafikklyssystemet" brukes som et verktøy for kvalitetssikring og støtte, slik at institusjonene kan
 - Fange opp problemer tidlig
 - Iverksette tiltak i tide
 - Øke gjennomføringsgraden

Trafikklys i kontekst av Ph.d. i profesjonsvitenskap, Nord universitet....cont

- Opptak i ph.d.
programmet senest tre
måneder etter start i
stipendiat
- Obligatorisk
oppstartseminar
- Eksamener i alle ph.d.
kurs, 30 stp.
- Midtveisseminar 3. (4.)
semester
- Årlig
framdriftsrapportering
kandidat/veileder

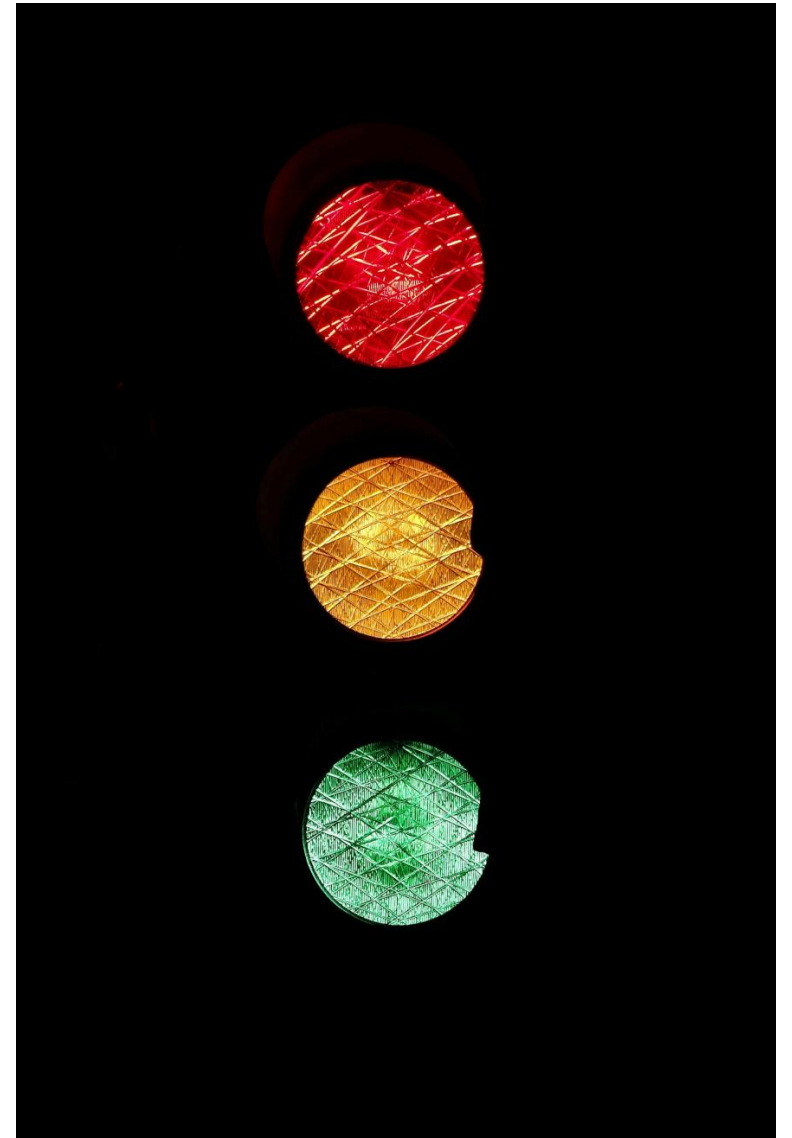

....cont
Trafikklys i kontekst
av Ph.d. i
profesjonsvitenskap,
Nord universitet

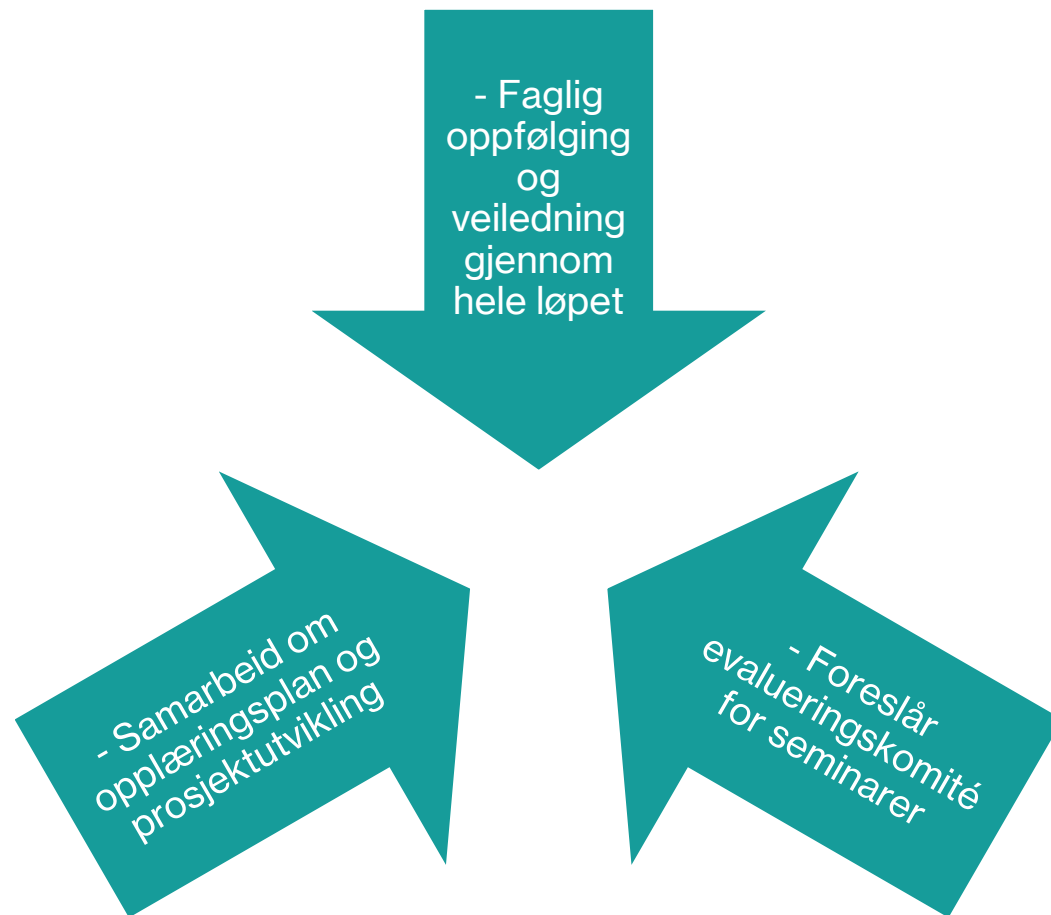
Slutseminar, 5.(6.)
semester

Ph.d. avhandling

Prøveforelesning og
disputas

Veilederansvar

Nord universitet, ph.d.-program i profesjonsvitenskap

Forebyggende tiltak - gjennomstrømming

- Oppstartssamtale med kandidat
- Veiledning for veiledere
- Veiledning for kandidat
- Rutiner for bytte av veileder
- Ph.d. konferanse
- Årshjul
- Forutsigbarhet emner
- Veiledning kappe

Spørsmål til diskusjon

Referanser

- Eid, M. S. O. (2025). Rekordmange tar doktorgrad. I teknologifag kom nesten to av tre fra utlandet. *Forskning.no*. Retrieved 03.09.2025, from <https://www.forskning.no/direktoratet-for-internasjonalisering-og-kvalitetsutvikling-i-hoyere-utdanning-diku-om-forskning-partner/rekordmange-tar-doktorgrad-i-teknologifag-kom-nesten-to-av-tre-fra-utlandet/2512935>
- Steine, F. (2025). Flere doktorgrader innenfor medisin og samfunnsvitenskap bidrar til rekordtall i 2024. Retrieved 03.09.2025, from <https://www.ssb.no/teknologi-og-innovasjon/forskning-og-innovasjon-i-naeringslivet/statistikk/forskerpersonale/artikler/Flere%20doktorgrader%20innenfor%20medisin%20og%20samfunnsvitenskap%20bidrar%20til%20rekordtall%20i%202024>

Nord universitet. *Ph.d. i profesjonsvitenskap*. Nord universitet.

<https://www.nord.no/studier/phd-i-profesjonsvitenskap-doktorgrad>